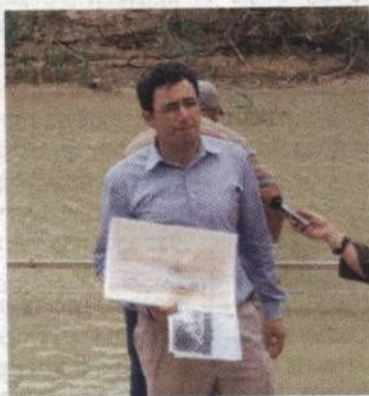

הישראלי על מנת לעצור את זיהום הירדן. האחריות להתייבשות הנהר היא משותפת, וחלה גם על הצד הישראלי, גם על ירדן וגם על הסורים, על רקע הקמת מספר מוגזם של סכרים ובארות אשר ייבשו את זרם נהר הירמוך. כמעט ואין לנו בירדן ים להשתמש בו לצורך התפלה, ולכן הפיתוח של נהר הירדן למקור מים מרכזי ומקור לפיתוח כלכלי ואזורי היא הכרחית ועל כולנו לקבל את האחריות ולהגן עליו. נפעל תמיד יחד למען האינטרסים המשותפים של העמים שלנו".

התקווה אם כך משותפת, וכך גם התקציב. בכנס נכחו נציגיהן של כ-20 מדינות וסוכנויות בינלאומיות שהי בעו עניין בתוכנית וברכבי המי מון. "הפרויקט למעשה מורכב מ-127 תת-פרויקטים שמתוארכים עד לשנת 2050", מבהיר ברומברג. "לפיכך אין צורך בגיוס או בהשקעה של כל הסכום בהתחלה כתנאי מקדים, וניתן להתחיל ממימון של פרויקטים שיעשו בטוח הקצר שעלותם מוערכת כחצי מיליארד דולר לערך".

ומה עומד על הפרק מלבד שיי קום הנהר וטיפול במקורות המזהמים אותו? ובכן, ברשימה ניתן למצוא הקמת קבוצות עבודה משותפות של נציגי הממשלות; פיתוח תיירות אזורית שתחזק את הכלכלה המקומית ותייצר מקור מות עבודה חדשים; פיתוח העיר יריחו; הקמת פארקים משותפים; הקמת ערים חדשות בבקעת הירדן; פיתוח חקלאות בת קיימא; בניית תשתיות וסלילת כבישים וקידום תחבורה ציבורית.

דווקא בתקופה שהמזרח התיכון הוא סיר לחץ מבעבע, הדגש על הנושא הסיביטי יוצר מעין גרמול של החיים כאן. "התוכנית הזו היא לא רק סביבתית ולא שמורה רק לירדנים", מסביר ברומברג. "לא מדובר רק בשיקום נהר הירדן אלא בשיקום האגן כולו, ויצירת יציבות באזור דווקא בתקופה רותחת. זו גם הסיבה שהירדנים והפלסטינים מביעים בה עניין רב כל כך. הם רואים בתוכנית סיכוי ליצור אי של יציבות, גם כלכלית, ובכך להדוף את ההשפעה של דאע"ש וגורמים רדיקליים נוספים".

דגים, בעלי חיים וצמחים נכחדו, והנהר הפך לביוב הירדן צילומים: תמר דרסלר, אקופיס

"התוכנית תהדהד בכל העולם". הכנס בירדן

שפכים בירדן, הם סיימו את הקמתו של מתקן טיהור שפכים בצפון. כמו כן, הרשות הפלסטינית סיימה את הקמתו של מתקן דומה באזור יריחו. התוכנית הממשלתית הישראלית פועלת באופן ראוי להערכה ואני מאמין שבסוף נגיע גם ל-100 מיליון קוב. אלו דברים שלפני כחמש שנים היו נראים בלתי אפשריים".

בכנס שנערך בירדן בשבוע שעבר הגיעו ראש רשות עמק הירדן הירדנית, סעיד אבו האמור; סגן השר הישראלי לשת"פ אזורי, ח"כ איוב קרא; סגן שר החקלאות הפלסטיני, עבדולה לאחולה; חברי הכנסת מרב מיכאלי, עומר בר לב ויוסי יונה, נציגים ממדינות אירופיות שתומכות בתוכנית, גם כלכלית, ובכירים מהבנק העולמי.

"נהר הירדן חשוב במיוחד למיליוני מאמינים מכל רחבי העולם, ובאחריותנו לשקמו עבורם, כמו גם עבור הציבור הישראלי", אמר ח"כ קרא. "אין בי שום ספק שהתוכנית הזו תהדהד בכל העולם והיא תפתח אינספור הזדמנויות לתושבי האזור. עלינו להילחם בקיצוניות ולבנות גשרים לשלום עם כל מדינות העולם".

גם סעיד אבו האמור, הנציג הרשמי של ממשלת ירדן בכנס, הודיע על מחויבות לתוכנית: "רשות עמק הירדן עשתה מאמצים רבים לשקם את הנהר ואנו עוברים בשיתוף פעולה עם הצד

גדעון ברומברג, ארגון אקופיס (בתמונה): "לא מדובר רק בשיקום הירדן אלא ביצירת יציבות באזור דווקא בתקופה רותחת. זו גם הסיבה שהירדנים והפלסטינים מביעים בה עניין. הם רואים בתוכנית סיכוי ליצור אי של יציבות, גם כלכלית"